

Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2024–2027

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenteen strategisissa painotuksissa on kuvattu ELY-keskuksen roolia ja tehtäväkenttää heidän omalla toimialueellaan. Painopisteiden osa-alueet ovat hyviä lähtökohtia kaikelle toiminnalle ja ne ovat myös linjassa Vantaan kaupungin oman strategian ja ohjelmien kanssa. Erityisesti kestävä liikenne ja liikkuminen ovat entistä tärkeämpiä sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että resurssiviisauden kannalta. Kestävillä kulkumuodoilla liikkuesssa korostuu yhteyksien jatkuvuus, infrastruktuurin laatu sekä matkaketjujen toimivuus. Näiden kehittämisessä yhteistyö ELY-keskuksen ja kuntien välillä on tärkeää, koska infran parantaminen kokonaisvaltaisesti edellyttää toimenpiteitä sekä kaupungin kaduilla että ELY:n teillä. Hyviä esimerkkejä tällaisesta yhteistyöstä ovat muun muassa Kestävän liikkumisen laatuikäytävän esisuunnitelma Vihdintielle sekä vuoden 2023 jalankulun ja pyöräilyn hanke: Mt 140 jalankulku- ja pyörätien parantaminen ja liikenneturvallisuuskohteet välillä Kyytitie–mt 1521. Kaupunki on tekemässä sopimusta ELY-keskuksen kanssa maantien 140 parantamisesta yhteishankkeena.

Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueen tieverkon pituus on noin 12 % koko maan tiestöstä, mutta siellä syntyy kolmannes koko maan liikennesuoritteesta. Myös raskaan liikenteen osuus on alueella poikkeuksellisen suuri, noin neljäsosa koko maan kuljetussuoritteesta. Toimialueella sijaitsevat Suomen vilkasliikenteisimmät tiet ja alueella on valtaosa Suomen elinkeinoelämän toimijoista. Helsinki–Vantaa on maan tärkein kansainvälinen lentoasema. Samalla se on tärkeä logistinen solmukohta myös rahtiliikenteelle.

Ottaen huomioon Uudenmaan ELY:n vastuulla olevan alueen laajuuden, merkityksen koko Suomen elinvoiman kehittymisen kannalta sekä väylien vilkasliikenteisyyden Vantaan kaupunki esittää huolensa sekä Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoituksen tasosta että investointihankkeiden kokonaisrahoitustasosta. Pelkästään päällystyskustannusten nousu aiheuttaa haasteita tienpidolle ja on vaikuttanut myös kaupungin kustannuksiin samalla tavalla. Tieverkon tienpidon rahoituksen tasoa on saatava nostettua korjausvelan kääntämiseksi laskuun. Tämä on tärkeää, jotta tieverkko säilyy sekä liikennöitävä että turvallisena. Hankkeiden osalta esimerkiksi liikenneturvallisuuden kehittäminen ja kestävä liikkuminen edistäminen vaativat hyvien tavoitteiden lisäksi myös toimia ja rahoitusta. Tämä koskee investointihankkeiden lisäksi lausunnolla olevan ohjelman ulkopuolisia hankkeita, erityisesti alemmalla tieverkolla.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5. Vantaan ensimmäisen pikaraitiotielinjan toteuttamisesta. Valtuuston päätöksen mukaisesti Vantaan ratikan rakentaminen voi alkaa kuitenkin vasta, kun valtion rahoitusosuus on varmistunut. Valtion MAL-avustuksella on yleisesti katettu 30 prosenttia pikaraitiotiehankkeiden kokonaiskustannuksista ja rahoitusosuuden odotetaan varmistuvan MAL-sopimuksen myötä alkusyksystä 2023. Vantaan ratikalla on valtion

tieverkolla useita vaihtopysäkkejä (vt 7, vt 4 ja kt 45), joiden toteuttaminen raitiotien rakentamisen yhteydessä on tärkeää. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan vaihtopysäkkien kustannukset kuuluvat täysin valtiolle, koska kaikki vaihtopysäkkeihin liittyvät katujärjestelyt toteutetaan jo osana Vantaan ratikkaa.

Vantaalle suunnitelmakaudella 2024–2027 sijoittuvista Uudenmaan ELY-keskuksen hankkeista Lahdenväylän Vt 4 Metsola – Jokivarsi meluntorjunta on Vantaan kannalta erittäin tärkeä hanke ja kaupunki vaatii tämän hankkeen toteuttamista välittömästi suunnitelmakauden alussa. Hankkeen tärkeys on todettu jo kauan sitten ja hanke on odottanut toteutustaan vuosien ajan sisältyen jo useaan aiempaan Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan. Se on Vantaan meluntorjuntakohteista tärkein ja sisältyy Väyläviraston Maanteiden meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2023–2028 -luonnokseen. Vantaan kaupunki on jo teettänyt Vt 4 Metsola – Jokivarsi melunsuojauksesta rakennussuunnitelmat ja varautunut osallistumaan hankkeeseen omalta osaltaan omassa budjetissaan. Käynnissä olevista hankesuunnittelukohteista tiesuunnitelma: Kehä III välillä Ala-Tikkurila – Kalkkikallio on tärkeä kohde Vantaan ratikan ja myös Kuusikon meluntorjunnan kannalta. Kaupunki kannattaa hankkeen pikaista toteuttamista tiesuunnitelman valmistuttua.

Hämeenlinnanväylän valtatie 3 ja maantien 132 liittymään suunnitellaan raskaan liikenteen palvelualueita, joka on MAL-sopimuksen 2021–2030 mukainen hanke. Valtio on laatimassa alueelle tiesuunnitelmaa yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa ja kaupungin näkemyksen mukaan valtion vastuulle kuuluu alueen maanomistuksen hankkiminen. Vantaalla on hankkeessa keskeinen rooli puolestaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kaavoituksen laatijana ja kaupunki varautuu alueen toteutukseen omalta osaltaan MAL-sopimuksen mukaisesti.

Siltojen peruskorjaushankkeiden osalta on hyvä tehdä yhteistyötä erityisesti hankkeiden ajoitusten kanssa. Siltojen korjaushankkeet aiheuttavat usein häiriöitä liikenteelle ja joissain tapauksissa liikenne siirtyy kiertoreiteille. Yhteistyöllä ja hankkeiden ajoituksista sopimalla voidaan mahdollisesti välttää tilanteita, joissa kiertoreiteillä olisi samaan aikaan tekeillä katuhankkeita.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS